MTL. L.7436/2.

- 1 -
- 7. MAR 1961
Transmis à M.
Overgemaakt aan de H. Coördinatie 121

KONINKRIJK BELGIE.

ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 3e februari 1961 door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende vaststelling van de voorwaarden tot toekenning door het Nationaal Instituut voor de lichamelijke opvoeding en de sport, van werkingssubsidies voor de speelpleinen", heeft de 7e februari 1961 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Santé publique et de la Famille, le 3 février 1961, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "fixant les conditions d'octroi par l'Institut national de l'éducation physique et des sports, de subventions de fonctionnement aux plaines de jeux", a donné le 7 février 1961 l'avis suivant :

Het ontwerp van koninklijk besluit beoogt het vaststellen van de voorwaarden waaronder het Nationaal Instituut voor de lichamelijke opvoeding en de sport werkingssubsidies voor speelpleinen toekent.

Met dit doel bepaalt artikel 1 dat het Instituut aan de speelpleinen subsidies verleent, in zoverre het gaat om speelpleinen die door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin werden erkend.

Het tweede lid van hetzelfde artikel specifieert dat door deze erkenning het speelplein subsidieerbaar wordt verklaard.

Vervolgens somt artikel 2 de voorwaarden op waaraan de speelpleinen moeten voldoen om erkend te kunnen worden.

Ten slotte geeft artikel 7 aan de Minister het recht de erkenning in te trekken zo aan de opgelegde voorwaarden niet wordt voldaan.

\+

\+ \+

De vraag rijst of de in het ontwerp uitgewerkte regeling in overeenstemming kan worden gebracht met de opdracht die het Nationaal Instituut krachtens de wet van 15 maart 1956 heeft gekregen.

.../...

Opgericht als openbare instelling met eigen rechtspersoonlijkheid, heeft het Instituut onder meer als opdracht de werkzaamheden van de verenigingen en groeperingen die de aanmoediging van de lichamelijke opvoeding en van de sportbeoefening tot doel hebben, volgens bij koninklijk besluit bepaalde criteria te subsidiëren.

Om haar doeleinden te verwezenlijken, werd de autonomie van het Instituut als een essentiële vereiste door de wetgever beschouwd.

De memorie van toelichting van de wet van 15 maart 1956 verklaart in dit verband wat volgt :

"Om deze doeleinden te bereiken, om de sportcentra te bouwen en te beheren, om in al de milieus - zowel op school als in de fabriek - de zin voor de lichaamsoefeningen te verspreiden, is het nodig gebleken een zelfstandige instelling op te richten, die doeltreffend kan handelen, zonder belemmeringen van juridische en administratieve aard, en die over een eigen vermogen beschikt om in de gewenste activiteiten te kunnen voorzien"(Besch. Senaat, 1954-1955, nr 302, blz. 3).

Door het verlenen van subsidies afhankelijk te stellen van een voorafgaande erkenning door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin, wordt echter aan dit autonoom karakter van het Instituut afbreuk gedaan.

.../...

Enerzijds immers, zal krachtens artikel 2 van het ontwerp de Minister vrij beslissen of een speelplein dat aan de gestelde vereisten voldoet al dan niet zal worden erkend en bijgevolg subsidies zal ontvangen, en anderzijds is artikel 1 zo geformuleerd dat, zodra een speelplein door de Minister is erkend, het Instituut verplicht is de subsidie toe te kennen.

De bevoegdheid die door de wetgever aan de Koning werd gegeven tot het bepalen van de criteria voor het optreden van het Instituut inzake toekenning van subsidies, impliceert echter geenszins dat deze de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin ertoe kan machtigen te oordelen of een subsidie al dan niet zal worden toegekend naargelang het speelplein al dan niet door de Minister werd erkend.

Het is immers de taak van het Instituut te oordelen over de opportuniteit van het verlenen van subsidies en het is bijgevolg aan de Minister niet toegelaten zich in het uitoefenen van deze taak in de plaats te stellen van het Instituut.

De ontworpen regeling brengt niet alleen het autonoom karakter van het Instituut in het gedrang, zij beantwoordt daarenboven niet aan de wettelijke vereiste wat de toepassing van de criteria betreft.

.../...

Indien de Koning door de wetgever met het bepalen van de criteria is belast, kan hij zich de bevoegdheid niet toeëigenen om zelf na te gaan of de vastgestelde criteria werkelijk verwezenlijkt zijn en kan hij evenmin aan de Minister deze bevoegdheid overdragen.

Zoals het vaststellen van de criteria ongetwijfeld binnen de bevoegdheid van de Koning valt, zo ook valt het toepassen van deze criteria in ieder afzonderlijk geval binnen de bevoegdheid van het Instituut.

Het staat bijgevolg niet aan de Koning de Minister het recht te geven de erkenning in te trekken wegens niet-naleving van de opgelegde voorwaarden, zoals in artikel 7 van het ontwerp wordt gedaan.

Bijgevolg gaat het ontwerp de machten die de Koning ontleent aan de wet van 15 maart 1956 te buiten.

Le projet d'arrêté royal tend à fixer les conditions d'octroi, par l'Institut national de l'éducation physique et des sports, de subventions de fonctionnement aux plaines de jeux.

A cette fin, il dispose en son article 1er que l'Institut octroie des subventions aux plaines de jeux, pour autant que celles-ci soient agréées par le Ministre de la Santé publique et de la Famille.

L'alinéa 2 du même article spécifie que par l'effet de l'agrément, la plaine de jeux est déclarée admise à recevoir des subventions.

L'article 2 énumère les conditions auxquelles les plaines de jeux sont tenues de satisfaire pour être agréées.

L'article 7, enfin, habilite le Ministre à retirer l'agréation si les conditions prescrites ne sont pas remplies.

\+

\+ \+

L'on peut se demander si la réglementation mise sur pied par le projet s'inscrit dans le cadre de la mission que la loi du 15 mars 1956 a confiée à l'Institut national.

.../...

Créé sous la forme d'un établissement public doté de la personnalité civile, l'Institut a notamment pour mission de subventionner, selon les critères établis par arrêté royal, les activités des associations et groupements qui ont pour but d'encourager l'éducation physique et la pratique des sports.

Le législateur a considéré l'autonomie de l'Institut comme une condition essentielle à la réalisation de ses objectifs.

L'exposé des motifs de la loi du 15 mars 1956 s'exprime à ce sujet comme suit :

"Pour atteindre ces buts, pour construire et gérer les centres sportifs, pour propager dans tous les milieux, à l'école comme à l'usine, le goût des exercices physiques, il est apparu qu'il fallait créer un établissement autonome pouvant agir efficacement, sans entraves d'ordre juridique et administratif et disposant d'un patrimoine en vue d'assurer les activités souhaitables" (Doc. Sénat, 1954-1955, n° 302, p.3).

En subordonnant toutefois l'octroi des subventions à l'agrément préalable du Ministre de la Santé publique et de la Famille, il est porté atteinte à l'autonomie de l'Institut.

.../...

En effet, en vertu de l'article 2 du projet, le Ministre décidera souverainement si une plaine de jeux qui remplit les conditions requises sera agréée et, partant, subventionnée , tandis que l'article 1er est conçu de manière telle que l'agrément d'une plaine de jeux par le Ministre emportera pour l'Institut l'obligation de la subventionner .

Le pouvoir que le législateur a conféré au Roi de déterminer les critères qui présideront à l'octroi de subventions par l'Institut, n'implique aucunement dans le chef du Roi, celui d'habiliter le Ministre de la Santé publique et de la Famille à décider l'octroi ou le refus de subventions selon que la plaine de jeux est agréée ou non par le Ministre.

C'est à l'Institut, en effet, qu'il appartient de juger de l'opportunité d'octroyer des subventions et le Ministre n'a pas à se substituer à lui dans l'exercice de cette tâche.

La réglementation projetée ne porte pas seulement atteinte à l'autonomie de l'Institut, mais elle ne correspond pas non plus à la prescription légale touchant l'application des critères.

Si le Roi s'est vu confier par le législateur la tâche de déterminer les critères, il ne peut cependant s'arroger le pouvoir de contrôler lui-même s'il est effectivement satisfait à ces critères; à fortiori, ne peut-il déléguer un tel pouvoir au Ministre .

.../...

De même que la détermination des critères relève sans conteste de la compétence du Roi, de même l'application de ces critères ressortit-elle dans chaque cas d'espèce à l'Institut.

Il n'appartient dès lors pas davantage au Roi d'habiliter le Ministre à retirer l'agrément pour cause d'inobservation des conditions imposées, comme le prévoit l'article 7 du projet.

En conséquence, le projet excède les pouvoirs que le Roi tient de la loi du 15 mars 1956.

De kamer was samengesteld uit

de Heren Messieurs	: F. LEPAGE,	raadsheer van State, conseiller d'Etat,	voorzitter président
	H. BUCH, G. VAN BUNNEN,	raadsheren van State, conseillers d'Etat,	
	J. LIMPENS, R. de RYKE,	bijzitters van de afdeling wetgeving, assesseurs de la section de législation,	
Mevrouw Madame	: J. DE KOSTER,	adjunct-griffier, greffier adjoint,	griffier greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. F.LEPAGE.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J.CLAES, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. F. LEPAGE.

Le rapport a été présenté par M. J. CLAES, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. DE KOSTER.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F. LEPAGE.